

• תועלה הצעה לא להחזיר את אשר כנינתן למקום כהונתו כשגריר ישראל בבון. המציעים נמנים עם מקורבי לוי אשכול, אשר יסתמכו על כמה מהכרזותיו של השגריר, שהרגיזו עד מאוד את ממשלת גרמניה המערבית. לדעת אנשים אלה קיים חשש שבנינתן, הידוע כידידו של שמעון פרס, עשה את אשר עשה בכוננה, כדי להעמיד את ממשלת אשכול במצב עדין.

• הצעה שתעסיק בקרוב את צמרת המערך: מינוי סגן שר במשרד המשטרה. הנימוק הפורמאלי: השר בכור שיטריט אינו יכול להמשיך ושלטון לבדו על כל ענייני המשרד. הסיבה האמיתית: הרצון לספק מישרה לעסקן נוסף של עדות המזרח. המועמד: ח"כ מנחם כהן.

• מצבה הכספי החמור של המפלגה הליבראלית יגרום לזעזועים בצמרת המפלגה. אחרי פיטורי שלוש מעובדי המנגנון, מסתמנת עתה חזית נגד מנהיגותו של יוסף ספיר. טענות העיקרית של מתנגדיו: החוב שנותר ממערכת הבחירות אינו מתחסל, כי אם להיפך, וכבר נתווספו לו כחצי מיליון לירות ריבית.

• קשיים תקציביים יביאו לכדיקביית כמוסר אחר: מערכת במאון ההסתדרות, "דבר". העתון צבר גרעונות עצומים, ובדעת הוועד הפועל לערוך צימצומים רציניים בהוצאותיו. אף העלתה הצעה להפסיק את הופעתו, אולם היא לא הובאה לשום דיון ממשי.

• צפויה התנגשות גלויה סביב נמל חיפה. למרות האופטימיות השוררת על פני השטח, בדבר החתמת חברת שרותי נמל מאוחדים על חוזה עבודה סדיר, יודע עיט כל הנוגעים בדבר כי מתקרב משבר, בעוד שבועיים, מנהל רשות ה' נמלים, רביאלוף חיים לסקוב, יעמוד על הדרישה, כי שנים תפתח את ספריה לביקורת, אך ה' חברה הקבלנית תסרב לעשות זאת. לסקוב ידרוש להטיל סנקציות, אולם צעד זה חייב לי קבל את אישורו של שר התחבורה משה כרמל. יש להניח, כי השר יס' רב לתת את האישור וכי לסקוב יגיש את התפטרותו.

• צפה להתקיי פתיחת חדרה של הרתיים, בעניין הפלות המלאכה תיות. לאחר שהדו"ח של הסטטיסטיקאי ה' ממשלתי פרופסור בקי הדגיש מחדש את בעיית מיעוט הילודה, ואחרי שנמסר בכנסת בשם ה' יועץ המשפטי, כי בוס' לה הוראה שלא להגיש משפטים נגד מבצעי הפלות, יש לצפות להתקפה חריפה של הדתיים. בכנסת מתגבשת חזית רחבה לבלית התקפה זו הן בשם זכויות האם, הן מטעמים סוציאליים והן מתוך חשש שזה יוריד את ההפלות לתנאי מחתרת. גוש זה התבלט לראשונה, כאשר רוב הכנסת ביטל סעיף מינימי בחוק הפלילי, הנוגע לאיסור הפלות.

• תוכניתו הכלכלית של פינחס ספיר, בדבר עיקור חלק מעליית המחירים, עלולה לשמש פתיחה להתקפה נגדו בצמרת המערך, ואולי גם בתוך מפא"י. תועלה הצעה, בעיקר עליידי אנשי אחדות העבודה (פרס ליגאל אלון), "לרסן" את שר האוצר לא רק במיטגרת ממ' שלתית, אלא עליידי האשמתו באחריות למצבה העגום של הכלכלה הישראלית. התקפה זו, לדעת המצדידים בה, תאלץ את ספיר להתגונן, במקום לחתור תחת אשכול ושותפותו עם אחדות העבודה.

• בית-מלון גדול יוקם עליידי ישראלים באיסטנבול. אחרי שקבוצת משקיעים, בראשותו של המלונאי חיים שיף, לא קיבלה את התנאים שדרשה ממשלת ישראל, היא פנתה באותה הצעה לממשלת תורכיה, נענתה שם בחיוב.

• תוספת חשובה לנוף הבידור של תל-אביב: קולנוע חדש בכוכבי דיוזנונה. כבר הוצא הרשיון לקולנוע, בבניין קיים, שיוכשר לצורך זה. הרשיון הועבר עליידי מקבלו לקבוצת משקיעים זרים, תוך ריווח של 150 אלף לירות.

העם הזעם הקדוש

את מי חייב לשרת שגריר המכהן ביש? ראל? את ממשלת-ישראל או את ממשלתו? בכל מדינה אחרת לא היה איש מתלבט במתן תשובה לשאלה זו. אך בישראל, די היה ששגריר גרמניה, הד"ר רולף פאולס, יביע בפומבי את עמדת ממשלתו, כדי ש' תפרוץ אורגיית-רגשות עזה, שהקיפה את העתונות והרדיו והעסיקה מנהיגי מפלגות וש' ממשלה.

מה מותר לשגריר? מה אמר שגריר הרפובליקה הפדראלית הגרמנית? בנאומי ה' פומבי הראשון, שנישא לרגל יום גרמניה ביריח הבינלאומי בתל-אביב, קבע כי "גר' מניה תופסת שוב מקום מכובד במשפחת העמים, ואין היא זוקקה עוד לרשות כל' שהי לשם כך". הוא הוסיף גם, כי הגסיון להציג את ארצו כנאצית הוא מחוסרי-סוד. במינוח הישראלי המקובל, אותו טבע לא אחרי מאשר ראש-ממשלת-ישראל-לשעבר, דויד בן-גוריון, אמר השגריר כי קיימת ל' מעשה גרמניה אחרת — לא אותה גרמניה של הרייך השלישי, של היטלר ושל הנאצים, אלא גרמניה דמוקרטית, המקובלת על מר'

בפירסום מירבי. היה זה שביט 2. שיגורו צולם בהרחבה, כשבן-גוריון, שמעון פרס וצבי צור — כיום שלושה עסקני-פרס — עומדים לידו.

מאו הואשמו השלושה לא פעם כי שיגרו את הטיל לצורכי בחירות בלבד, וכי הדבר דחף את גמאל עבדאל-נאצר לפתח טילים משלו, ואף להזמין גרמנים לצורך זה. **מדוע ערב בחירות.** השבוע ניתנה ל' שמעון פרס הזדמנות להתגונן בפי האשמה זו. היה זה בכנסת, בעת הדיון על הביקור האמריקאי בכור דיומנה (ראה דו"ח לבוחר), כאשר ניסה פרס להוכיח כי עבדאל-נאצר הוא שפתח בכל מירוי-חימוש במרחב. קבע פרס: "...לא העדר המרץ הוא שדחף את עבדאל-נאצר) מלהתחיל ולהש' חתף במירוי-הטילים."

כאן באה קריאת-ביניים: "מה עם שביט 2? מדוע שוגר ערב הבחירות?"

השיב פרס: "שביט 2 נורה אחרי שנאצר קנה ראקטות בארצות-הברית והחל להעפ' אותן ימים קודם לכן. מן הדיון שחברי הכנסת הזאת יידעו זאת. בדיון ובהכרעה על שביט 2 השתתפו כוחות שאין להם שום קשר לעניין הבחירות. אני משוכנע שזו היתה הכרעה לגופו של עניין. נאצר החל במרוץ הטילים, כפי שאנחנו יודעים — וזה נודע לנו אחר-כך — לפני שנורה שביט 2. **חמש המילים הקובעות.** היתה זאת תשובה משכנעת — לולא חמש המילים שהתגנבו לתוכה. וזה נודע לנו אחר כך. כי מהתוכן מסתברת מסקנה פשוטה: רק אחרי ששוגר שביט 2 נודע לממשלת בן-גוריון על פעולת נשיא מצריים — והיא שימשה הצדקה לתעלול-הבחירות אחר מי עשה."

ובאשר לטילים האמריקאים אותם הוכיר פרס — הוא שכח לציין שהיו אלה טילים קטנים לחקר האקלים, ללא שום חשיבות בטחונית שהיא.

יחסי חוץ

אירופה החופשית בישראל

מי שרוצה לשמוע חדשות, שיאזין לתחנות שידור זרות. אבל מי שרוצה ללמוד היס-טוריה, שיקשיב לקול-ישראל, אך לא סתם לקול-ישראל, אלא למהדורות החדשות דווקא. שם יוכל ללמוד מה קרה בעולם לפני ארבעים שנה, למשל.

באמת מוזרה זו יכול היה להיווכח כל מי שהאזין למהדורת החדשות של שבע בערב, ביום הששי האחרון.

מאז ועד היום. הודיע קריין קולי-ישראל באותה המהדורה: רדיו מוסקבה הא' שים את ישראל בהתערבות בענייניה הפני-מיים של ברית-המועצות, עליידי ניהול תעמולה אנטי-סובייטית, כדי למשוך את יהודי רוסיה לעלות לישראל.

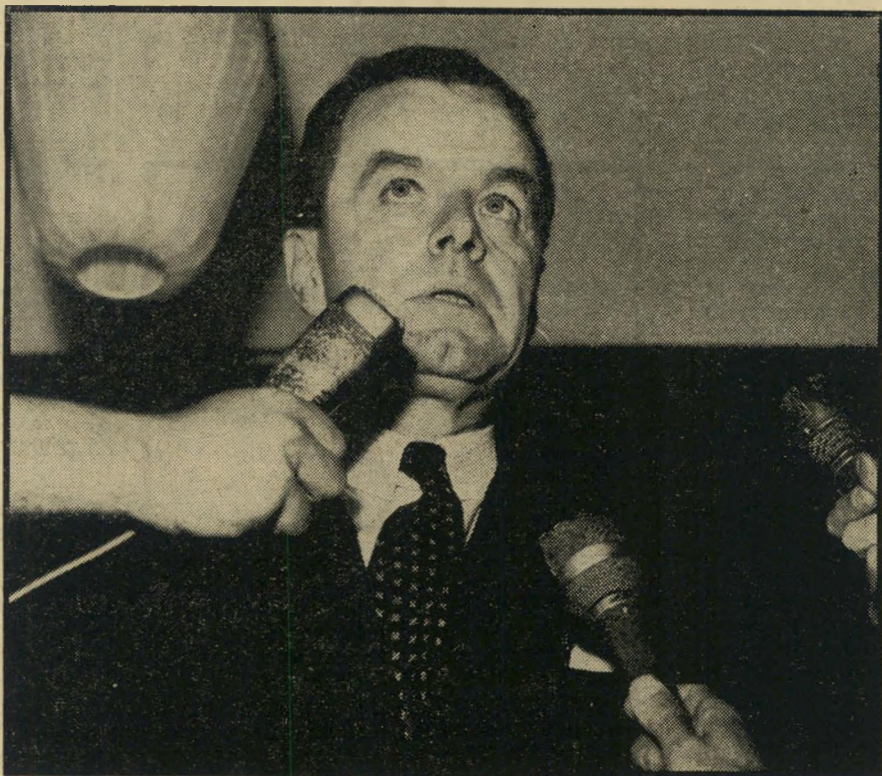
עד כאן גשמע הכל סביר, לפתע הודיע הקריין, באמצע מהדורת ה' חדשות, כי "סופרנו מעיר": "לאחר המה' פכה הקומוניסטית בבית-המועצות מנה העם הארמני במולדתו שבכברית-המועצות 700 אלף איש. מאז ועד עצם היום הזה..." וכי וכי — סקירה היסטורית בת מאה מילים, על יחס המדינה הקומוניסטית לעם הארמני ועל יחס המדינה הציונית אל העם היהודי.

למאוינים חדי האוון נידמה היה כי זה עתה שודרה הודעה מטעם משרד-החוץ, או מטעם משרד ראש-הממשלה, שאין בה בכלל שום של חידוש. שכן היא היתה תורה גדושה, מתובלת בנימוקים היסטוריוזופים, על טענה ציונית ידועה, לפיה אחרית יש' ראל לכל יהודי העולם.

סופרנו הייעץ. הידיעה על השידור הסובייטי נקלטה בישראל מפי תחנת השידור אירופה החופשית, המשמשת אחד ממכשירי שירותי הביון האמריקאיים לשם הסתה אנטי-סובייטית מאסיבית.

את הקטע ששודר מפי "סופרנו", חיבר יועץ ראש-המשלה לענייני הסברה, הד"ר בנימין אליאב, שהיה פעם בעצמו פרשן מדיני בקול-ישראל, ושהתמחה במשך שנים ארוכות בניהול תעמולה אנטי-סובייטית על רקע יהודי וציוני.

אך כנראה שמומחיותו של היועץ לא עמיה לו הפעם. כי יומיים לאחר השידור הודו מומחי משרד-החוץ בירושלים, כי הידיעה של אירופה החופשית השודרה: "או שהתחנה האמריקאית התבססה על ידיעה ישנה, או שהוסיפה לידיעה חדשה נופך משלה, או שבכלל המציאה אותה בעצמה."

שגריר פאולס

למי מותר לומר מה, היכן, ומתי?

בית ארצות העולם. אך מה שמותר לבן-גוריון אסור, כנראה, לפאולס. באותו נאום עצמו לא היסס השגריר ל' הביע את דעתו גם בייחס לבעיה אחרת, הנחשבת בארצו לבעיה לאומית מן הדרג הראשון. קבע פאולס: הכרת ישראל בגבול אורזנייסה, כגבול קבע בין גרמניה לפולין, אינה לרוחה של הממשלה הגרמנית. קבעה העתונות הישראלית פה אחד: דברי פאולס מהחיים התערבות בענייניה הפנימיים של ישראל.

הגדיל להגיב המשורר חיים חפר, בטורו השבועי בידעות אחרונות, כשכתב: מצדי אתה (פאולס) יכול ללכת לעזאזל! רק מע' טים ידעו כי במקור כתב חפר בסיגנון חריף יותר, אך צוננו עליידי עורכי הצה' רון, שחששו מפגיעה יתרה בשגריר מלבי האורגייה הרגשנית שכתו, כי דוקא לחצה של ישראל על גרמניה, כדי שזו תי' אות לקשור עימה יחסים דיפלומאטיים, סיפק לגרמנים הוכחה, שאכן ראויים הם להתקבל שוב במשפחת העמים.

הכנסת מת' זה נודע? בשיא מלחמת-הבחירות של 1961, כאשר בן-גוריון ואנשיו לחמו על חייהם הפוליטיים למחרת פרשת-לבון, שוגר לפתע טיל ישראלי